

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Sf. Evanghelie dela Luca 16, 19—31.

Zis-a Domnul pilda aceasta:

„Era un om oarecarele bogat, și se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele minunat. Și era un sărac oare carele, anume Lazar, carele zăcea înaintea ușii lui plin de bube, și poftea să se sature din sfărmiturile, cari cădeau din masa bogatului; ci și câinii venind lingeau bubele lui.

Și a murit săracul, și l'au dus îngerii în sânul lui Avram și a murit și bogatul, și l'au îngropat. Și în iad ridicându-și ochii săi, fiind în munci, văzut-a pe Avram de departe, și pe Lazăr în sânul lui, și strigând a zis: părinte Avrame, miluiește mă și trimite pe Lazăr să-și întingă vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba mea, căci mă chinuiesc în văpaia aceasta.

Iară Avram a zis: fiule, aduți aminte, că ai luat cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr așisderea cele rele; deci acum acesta aici se mângâie, iară tu te chinuiești. Și peste toate acestea, între noi și între voi mare prăpastie s'a întărit, încât cei ce ar vrea să treacă de aici la voi, să nu poată, nici de acolo la noi să treacă.

Și a zis: rogu-te dară, părinte, ca să-l trimiți în casa tatălui meu,

căci am cinci frați, să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

Și a zis Avram lui: au pe Moise și pe proroci, să-i asculte pe ei. Iară el a zis: ba, părinte Avrame; ci de va merge cineva din morți la dânsii, se vor pocăi. Și i-a zis lui: dacă pe Moise și pe proroci nu-i ascultă, măcar de s'ar și scula cineva din morți, nu vor crede“.

Isus învață a se ruga.

(de O. Prohaszka)

„Fost-a când era la un loc rugându-se, dacă a încetat, zis-a unul din ucenicii lui: „Doamne învață-ne să ne rugăm“ (Luca 11, 1).

a) Învață-ne a grăi către cel Infinit și ne condu pe acele căi, pe cari sufletul nostru se îndreaptă spre Dumnezeu așa, că poate să vorbească cu el. Invățătorul, vedem pe tine, că știi să te adâncești și știi să vorbești cu D-zeu; simțim și aceia că viața nu e permis să devină exterioară și ordinară—nu e permis sufletului nostru a se tolăni în mecanismul naturei. Și inima noastră neputincioasă de multe ori pornește instinctiv spre dreptatea străbună, frumusețea străbună, puterea străbună, pentru că observă că lumea e plină cu formă, ori cu cuget, frumusețe,

ori cu bucurie; așa aproape e D-zeu. Pornim, bâlbâim, brațele ni-le desfacem spre el; dar nu ne încredem în noi și în inspirațiile noastre; pentru aceea Doamne, tu „văzătorul“ „învățătorul“, care ai venit dela Dumnezeu, învață-ne la limbă maternă, pe care și D-zeu, iar și noi o înțelegem; învață-ne la limba maternă cea mai dulce; aceasta e rugăciunea.

b) „Iar când vă rugați nu graiți multe ca păgânii . . . așa să vă rugați: Tatăl nostru carele ești în ceruri (Mateiu 6. 9.) A se ruga adecă a se întoarce spre cel Infinit, a se deștepta la conștiința adâncimilor cari se deschid în sufletul nostru, a sta în cradierile naturei și a grației, și a căuta acela cuvânt care să fie putere, viață și bucurie. Acesta e cuvântul de rugăciune care spune totul: Tatăl nostru. Mulți în existență au văzut întunecime, rigiditate, întunecos le-a fost sufletul: Isus cu căldură și lumină le străbate sufletul; aceia numai nori au văzut, el soare; aceia numai chaos, el gânduri iubitoare; aceia numai spre vârtejurile gurstirii au umblat, el prin întunecime gonește sufletul ca și prin odăi întunecoase pe copilul cu inima palpitând . . . în brațele părintelui său. Acesta spirit se izbește spre noi din lumea naturală și supranaturală; aceasta ne pune sufletul în lumină și ne topește inima! Pentru aceea deja nici nu zicem, dar și cântăm aceea descoperire îmbucurătoare: Tatăl nostru! Tatăl nostru.

Traducere de Șaitoș D. cleric an IV.

Din catehism.

11. Putem noi vedea pe Dumnezeu?

Noi nu putem vedea pe Dumnezeu, pentru că el este spirit și nu are trup.

De și noi nu putem vedea cu ochii nostri trupești pe Dumnezeu, noi putem totuși se ajungem la o convingere sigură despre existența lui în mod firesc prin lumina minții noastre și în mod supranatural prin credință.

Convingerea despre ezistența lui Dumnezeu, la care convingere ajungem prin lumina minții noastre ca la un adevăr natural, nu intră în domeniul credinței creștinești. Acel adevăr natural pe necredincioși îi pregătește la credință, iar pe credincioșii îi întărește în ea, aretând concordanța acestui adevăr cu postulatele (cerințele) minții sănătoase, și dând argumentele cele mai puternice în contra necredinței.

Despre actul credinței creștinești însă numai atunci putem vorbi, când credem și mărturisim că Dumnezeu s-a descoperit în testamentul vechiu și nou oamenilor, și ne a învățat toate adevărurile de carii avem lipsă, ca se fim fericiți în lumea care va se vină.

Aceasta credință creștinească este cea credință care a laudat Isus înaintea lui Toma apostolul zicând: „fericiți cei ce nu au văzut și au crezut.“ (Io. 20, 29.) și despre care credință este vorbă întotdeauna, când vorbim de credința creștinească.

Pelerinajul al doilea La Roma.

(Continuare II.)

Duminică, în ziua 27 Septembrie oarele 8^{1/2} seara am plecat mai departe, părăsind, regina mării; frumoasa Veneția, ținând calea spre Padova, Ferrara și Bologna. În acest de pe urmă oraș; focarul științei vechi juridice regret numai noaptea am staționat, câteva oare în gară și

asa n'am avut ocaziune să vizităm locurile sale istorice. De aci în spre demineată, oarele 8 opt 28 Septemvrie, ne deșteptăm lângă Firenze, oraș situat lângă râul Arno, unde am cercetat frumoasele galerii im-podobite cu cele mai admirabile picturi ale vestiților artiști din lume. Palatul vechio tot cu o sumedenie de picturi și statui, care de care mai întrecă-toare in frumuseața ei artistică. Am vizitat mai multe biserici de o fru-musețe Extraordină, Biserica sf. Groce. Am cercetato după bisericile prin-cipale, in care se află statua lui Dante, tomba; mormântul mamei lui Napoleon Boneparte, alui Gioto, și alui Galilei astronom precum a-lor mai multe persoane marcante din istoria bisericii catolice dintre care amintesc pe sf. Toma de Aquino, acărui reliquii asemenea so păstrează in aceasta biserică. Tot aci am vă-zut și frumosul baltister, unde se fac botezurile. Lângă acest baltister aproape este campanile, turnul înalt, de unde se vede întregul oraș și jurul, cimiterul de pe coastă spre sud, numit S. Campo, cel mai vestit cimiter din întreaga lume: Din Firenze (Florența) la oarele 12 noaptea din ziua 28 Septemvrie am ajuns la ce-tatea dorită; in orașul Roma. In gară am fost întâmpinați de către un simpatic preot din Roma și ceva tineri laici, cari neau condus la car-tiere. Pelerinii noștri s'au împărțit in trei grupe de cartiere, fiind aceste cartiere însă toate cam in acelaș raion și lângă biserica Sf. Petru.

(Va urma parte III.)

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălăn
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25,

Fără Dumnezeu —

Cu Dumnezeu.

Pilda zisă de însuși Mântuitorul despre bogatul și săracul se repetă chiar și in zilele noastre, cum cetim un caz similar anunțat in Calendarul „Presa Buna“ publicat după foaia Sendbote No. 5. și anume:

Un țăran bogat locuia aproape de biserică, dar nu mergea decât rar la slujba dumnezească. El se ținea de principiul: „La mine toată lumea trebuie să munceasca, chiar și Dumineca, in casa mea nimeni n-are voie să-și mânance pâinea fără s'o câștige.“ — Urmarea a fost, că țăranul muri într-un azil de săraci, pentru că feciorii săi îi părăduiseră toată averea. Unul din fii fu nevoit să lucreze într'o cariere de piatră, pe când celalt fugi la Ame-rica, pentru că să. apucase de in-selăciuni.

Acel țăran avea un văr sărac, casa lui era departe de biserică, drum de un kilometru, cu toate a-cestea el mergea regulat la Sf. Liturghie. Principiu lui era: „Unul din casă trebuie să aducă azi binecu-vântarea lui Dumnezeu din biserică!“ De aceea la dânsul era un vechiu obicei, ca cel puțin unul din casă să asiste la Sf. Liturghie, ori la ve-cierne, oridecâteori se făcea. Se du-cea sau țăranul in persoană, sau soția lui, sau unul dintre copii, sau un servitor. Cu aceasta își atrase bi-necuvântarea lui Dumnezeu. Recolta pe ogoarele lui era din cele mai frumoase, vitele lui se inmulțire sim-țitor și ani dearândul medicul n-a pășit peste pragul casei lui. Țăranul muri la vârsta de 90 de ani, iar 4 copii ai lui se consacrară lui Dum-nezeu in mănăstire. —

Principii catolice cu privire la unele chestiuni morale moderne

La începutul acestui an episcopii catolici germani s'au adunat la o conferință în orașul Fulda.

Cu acest prilej între alte lucruri, ce s'au desbătut, au hotărât să publice o îndrumare pentru catolici.

O publicăm și noi în traducere, spre a vedea ce principii morale trebuie să călăuzească viața noastră socială.

1. Precum sufletul e creat de Dumnezeu, așa și trupul. Trupul creștinului este sfințit prin sacramente; este un templu al Sfântului Duh. De aceea trupul creștinului trebuie ținut în sfințenie. O grijă rațională a trupului se impacă foarte bine cu învățătura creștinească, ba este chiar poruncită. Dar sufletul stă mai presus decât trupul. De aceea grija de trup nu trebuie să degenereze într-un cult al trupului și astfel să păgubească cultura sufletului.

2. După orânduirea înțeleaptă a lui Dumnezeu, în om ar trebui să domnească armonie între trup și suflet. Păcatul strămoșesc a nimicit această armonie. În om mocnește pornirea de poftă urâte, care ținde să rupă zăgazurile, ce i s'au pus în cale de către morală și conștiință. Menirea omului este să devină stăpân peste această pornire în luptă neîncetată, descrisă așa de frumos de Sf. Paul Apostolul, și cu harul lui Dumnezeu să restabilească armonia distrusă. Aceasta e un adevăr fundamental al creștinismului.

3. Toate tendințele moderne, pornite fățiș ori în ascuns dela ideea, că această armonie există în om dela naștere, tăgăduiesc păcatul strămoșesc, și sunt potrivnice învățăturii Bisericii catolice. Aici stau în opoziție neîmpăcată păgânsimul și creștinismul cu privire la raportul dintre trup și

suflet. Orice perioadă de cultură unilaterală a trupului, e însoțită de o decadentă morală deșănțată, după cum ne învață istoria.

4. Din cauza armoniei distruse între trup și suflet, trupul cu pornirile sale senzuale vrea să domineze sufletul. De aceea păcătuiește tot omul, care se expune fără trebuință pe sine sau pe alții primejdiei de a suferi în această luptă o înfrângere suflătoare. O astfel de primejdie sufletească există astăzi într-o măsură foarte mare, din cauza prețurii prea mari a trupului, după cum făceau păgânii.

5. Simțul de rușine și modestia au fost date de Dumnezeu ca apărătoare ale curăției. De aceea păcătuiește acela, care sapă aceste ziduri de apărare, sub pretextul „culturii corporale” ori a literaturii ori a artei. Trebuie condamnat tot ce nu se poate înfăptui decât cu vătămarea simțului de rușine și modestie.

6. Acest principiu este universal și valorează pentru toți oamenii. El are însă deosebită însemnătate pentru tinerime, în sufletul căreia chiar numai unele vătămări trecătoare ale simțului de rușine și ale modestiei pot lăsa pustiiri grozave. Părinții și profesorii, mai ales profesorii și profesorele de gimnastică, precum și președinții societăților de tineri și ale asociațiilor de gimnastică și sport, trebuie să fie adânc pătrunși de marea lor răspundere față de Dumnezeu cu privire la paza simțului de rușine și a modestiei, într-o vreme de decadentă cum e cea de azi.

7. Și grija trupului, ce-o permite creștinismul are de scop să formeze un trup sănătos, sdravăn, mlădios și frumos, însă în cadrul educației generale și subordonând trupul sufletului. Hotarele, ce nu se pot depăși, sunt acele, unde începe primejdia pentru sănătate, simțul de rușine, modestie, ca și pentru formarea caracterului.

(după „Sentinela Catolică”. Iași)

Calendar săptămânal.

8—14 Noembrie 1925.

8. Dumineca 22 d. Rusalii (Ev. dela Luca 16, 19—31. înv. II gl. 5) Arh. Mihail și Gavril.
9. Luni. Mm. Onișifor, Porfirie.
10. Marți. Ap. Erast și Olimp.
11. Miercuri. Mm. Mina, Victor și Vichente.
12. Joi. P. Ioan milost.
13. Vineri. Ioan gură de aur.
14. Sâmbătă. Ap. Filip.